

ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий"

Стопански факултет

"Политически лидер и
политическо лидерство.

Фактори, определящи характера на политическото лидерство"

Разработил:

Фак N:

Проверил:

Проф. д-р Байко Байков

Политическият лидер е този, който е способен да променя хода на събитията и насочеността на политическите процеси. Не е просто човек, който ръководи политическите процеси и осъществява функции, свързани с управлението на обществото, политическата организация или движение. Всеки премиер, министър и ръководител на политическа партия става политически лидер. Политическите лидери активизират политическите процеси в обществото.

Към политическите лидери не се отнасят многобройните избрани лица в законодателните органи, членовете на ръководството на политическите партии и движения, ръководителите на местните органи на властта. Те са политически дейци. Когато става дума за политически лидери се имат предвид дейци, които трансформират обществения живот. Политическият лидер е личност, чието влияние върху обществените процеси се базира върху осъзнаването на историческата необходимост от определени промени.

С понятието “политически лидер” е свързано понятието “политическо лидерство”. Това е механизъм и конкретни методи за реализиране на политическата власт. Политическото лидерство е висше ниво на лидерство, тъй като то отразява политическите процеси и отношения във висшите структури на властта, фиксира властовите отношения между субекта и обекта на политиката на върха на политическата пирамида. За политическото лидерство е характерно личностното влияние на лидера върху умовете, волята, енергията и политическата активност на гражданите.

Въпросът за това, какви са качествата и какво представлява феноменът лидерство, тясно свързан с процеса на позиционирането, е засегнат още в дълбока древност в работите на Платон и Аристотел, Конфуций, Херодот и Тит Ливий, а по-късно от Н.Макиавели, Т.Хобс, З.Фройд, Плутарх, Ф. Ницше, и др. В епохата на Възраждането първият мислител, който се занимава с изследването на ролята и ресурсите на лидерството, е Макиавели, когото считат за прародител на public relations/връзки с обществеността/. Макиавели посочва, че между методите за вземане и удържане на властта, непривлекателни от гледна точка на абстрактния морал, но явно незаменими в политиката, са качества като ловкост, преструване, лицемерие, хитрост, коварство. Към морално неутралните той причислява такива личностни качества като бързина на реакциите и решителност. От Макиавели тръгва традицията за определяне на различни типове политически лидери, като „лъвове” и „лисици”. От втората половина на XIX век лидерството става обект на по-съсредоточено внимание на цяла плеяда блестящи умове. В началото на XX век се формират класическите теории за лидерството (В. Парето, Г. Моска, Р. Михелс). През втората половина на века се създават теориите и типологиите на лидерството, които отразяват реалиите на старите и новите демокрации и практиката на политическата трансформация.

Личностните качества на политическите лидери, инструментите, с помощта на които те осъществяват властта, а също конкретната среда, в която действат, дават някои възможности за типологизиране на политическите лидери.